

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (299) 成语故事 (二九九)

วันที่ 1 ตุลาคม 2566 - 10:35 น.

ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มฟล.

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (299) 成语故事 (二九九)

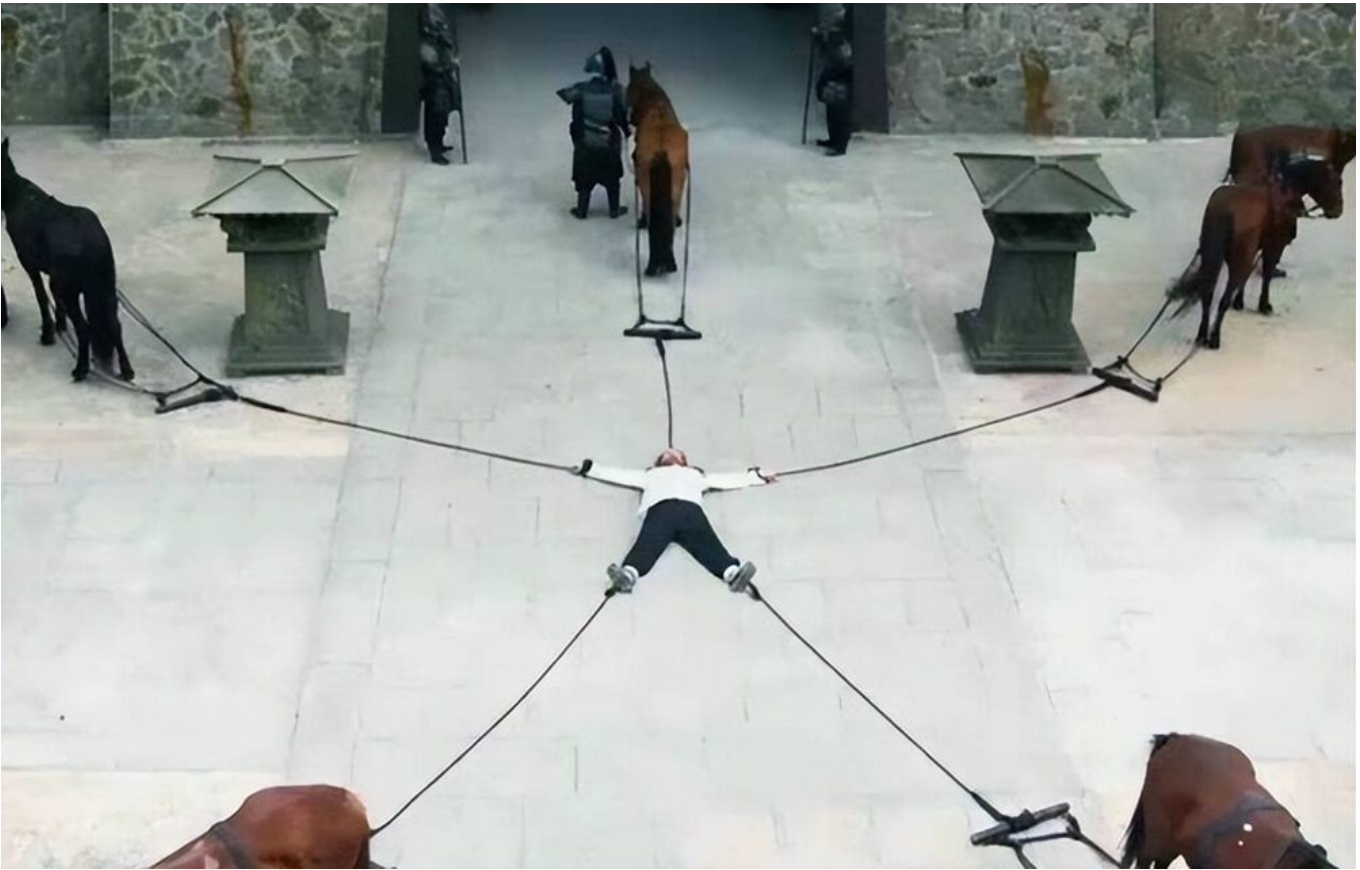
นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ **五马分尸/五馬分屍 wǔ mǎ fēn shī** (อู๋ หม่า เฟิน ชี) โดยคำว่า **五 wǔ** (อู๋) ทำ จำนวนห้า **马/馬 mǎ** (หม่า) แปลว่า **ม้า 分 fēn** (เฟิน) แยก แบ่งแยก **尸/屍 shī** (ชี) ศพ (ร่าง) เมื่อร่วมกันแล้วจะหมายถึง ห้าม้าแยกร่าง เป็นการลงโทษนักโทษประหารในสมัยโบราณ โดยการผูกเชือกกับส่วนต่างๆ ของร่างกายนักโทษตั้งแต่ คอ แขนทั้งสองข้าง และขาทั้งสองข้าง แล้วนำเชือกทั้งห้าเส้นไปผูกติดกับม้าจำนวนห้าตัว จากนั้นก็ตีให้มันวิ่งแยกออกไปห้าทิศ เป็นการลงโทษที่โหดร้ายทารุณเป็นอย่างยิ่ง หรือหมายถึงการทำลายให้แตกละเอียด มาดูตัวอย่างจากนิทานสุภาษิตจีนนี้กัน

ระบบการเมืองการปกครองของจีนนั้น มีการคิดค้นเปลี่ยนแปลงวิธีการปกครองอยู่เสมอมา เพื่อที่จะค้นหาระบบที่เหมาะสมที่สุดที่จะใช้กับสังคมจีนในอาณาบริเวณแผ่นดินจีนตั้งแต่ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เช่นเริ่มตั้งแต่ยุคสมัยเล่าซ่านในตำนาน จะใช้ระบบการเลือกสรรคนดี มีคุณธรรมสูงส่งขึ้นเป็นผู้นำเมื่อกว่าสี่พันปีก่อนแล้วเปลี่ยนมาปกครองด้วยระบบข้าทาสจนถึงกึ่งศักดินา เป็นเวลากว่าหนึ่งพันเจ็ดร้อยปี กาลต่อมาก็เปลี่ยนแปลงเข้าสู่ระบบศักดินาเต็มตัวหรือระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ปกครองสืบต่อกันมาอีกกว่าสองพันปี จึงเข้าสู่ยุคใหม่ที่ปกครองด้วยระบบเผด็จการทหารในช่วงเวลาสั้นๆจากนั้นก็เข้าสู่ระบบการปกครองในระบบคอมมิวนิสต์แบบทุกวันนี้

ในเรื่องการปกครองนี้ มีเรื่องเล่าว่า จีนในช่วงราชวงศ์โจวตะวันออก **东周/東周 Dōngzhōu** (ตงโจว) ในยุคจั้นกั๋ว **战国/戰國 Zhànguó** (ยุครัฐศึก) เป็นช่วงที่แต่ละรัฐต้องการปฏิรูประบบการปกครองของตัวเอง เพื่อความเข้มแข็งและยิ่งใหญ่ ณ รัฐฉิน **秦国/秦國 Qín guó** (ฉินกั๋ว) เจ้าเมืองฉินนามว่าฉินเซี่ยวกง **秦孝公 Qín Xiàogōng** ได้ประกาศตามหาคนเก่งมาช่วยงานปฏิรูป สุดท้ายก็ได้ชายหนุ่มคนหนึ่งนามว่า ฉางยาง **商鞅 Shāng Yāng** นำเสนอการปฏิรูประบบการบริหารงานทั้งหมดของรัฐฉิน

เมื่อฉินเซี่ยวกงได้ฟังคำอธิบายทั้งหมดแล้ว ก็ตกลงใช้ฉางยาง รัฐฉินจึงได้ประกาศปฏิรูปครั้งใหญ่ เช่น การยกเลิกระบบจัดเก็บภาษีแบบเก่าชั๊กหนึ่ง ให้สิทธิการครอบครองที่ดิน ในระบบการเกณฑ์แรงงาน หรือทหาร หากใครมีผลผลิตทางการเกษตรมาก ก็จ่ายในรูปแบบผลผลิตแทนการถูกเกณฑ์ได้ เหล่าทหารที่ออกรบ หากใครสามารถสร้างผลงานการรบได้มาก ก็จะได้รับบำเหน็จตามไปด้วย ซึ่งเจ้านายของเหล่าทหารที่อยู่แต่ในวัง ไม่ได้ออกรบ ก็ไม่ได้รับผลประโยชน์ดังกล่าวด้วย

ซึ่งทั้งหมดนี้ดูแล้วก็น่าจะดีมาก แต่ในความเป็นจริง กลับไปขัดแย้งต่อผลประโยชน์ของชนชั้นสูงจำนวนมาก จึงมีการคัดค้านระบบของฉางยางมากมาย ต่อมาฉางยางจึงเสนอให้ใช้กฎหมายปกครองอันเข้มข้ม โดยบอกว่าประเทศชาติจะสงบร่มเย็น และเจริญได้ ย่อมต้องใช้กฎหมายอันเข้มข้มเข้าปกครอง หากใครต่อต้าน ก็ใช้กฎหมายที่ตราไว้ลงโทษ โดยไม่คำนึงว่าเป็นใคร บางรายโทษหนักถึงขั้นประหารชีวิตหลายชั่วโคตรกันเลยทีเดียว

(ที่มาภาพ : https://www.sohu.com/a/534251327_121354440#google_vignette)

ด้วยเหตุนี้ จึงมีขุนนางชั้นสูงมากมายถูกลงโทษ แม้แต่องครักษ์ทนายที่ต่อต้านก็ถูกลงโทษโหดร้ายยิ่งกว่า เหล่าราชครูขององครักษ์ทนายก็ถูกลงโทษอย่างหนัก ทั้งเขียนดี สักหน้า ตัดใบหู ตัดจมูก จนสุดท้ายระบบการปกครองของฉางยาง หรือระบบการปกครองที่ใช้หลักนิติรัฐ ก็กลายเป็นระบบหลักที่ใช้ในการปกครองของรัฐฉิน บ้านเมืองในยุคนี้จึงเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก และด้วยระบบการปกครองฉางยางนี้เอง ส่งผลให้รัฐฉินเข้มแข็งที่สุดในบรรดาเจ็ดรัฐ และต่อมาอีกร้อยกว่าปี จินซีฮ่องเต้ก็ยึดครองทั้งหกรัฐได้ แล้วสถาปนาราชวงศ์ฉินขึ้นปกครองนั่นเอง

ที่นี้ย้อนมาที่ฉางยาง เนื่องจากการปฏิรูปการปกครองครั้งนี้ของเขา แม้จะมีผลดีต่อรัฐมากมาย แต่ในขณะเดียวกันก็สร้างศัตรูทางการเมืองไว้มากมายเช่นกัน ดังนั้น เมื่อสิ้นฉินเซียวกงแล้ว องครักษ์ทนายที่เจ็บใจแค้นฉางยางมาแต่ไหนแต่ไรอยู่แล้ว ก็ถึงโอกาสจัดการฉางยางทันที ในข้อหาภัยต่อความมั่นคง เป็นคนทรยศต่อชาติ และใช้กฎหมายของฉางยางที่ตัวเองขึ้นมากับมือลงโทษ ซึ่งก็คือใช้มีดฆ่าตัวแยกราช ส่วนครอบครัวของฉางยาง ก็โดนโทษประหารชีวิตไปหลายชั่วโคตรเช่นเดียวกันกับที่เขาเคยลงโทษนักโทษอื่น ๆ ก่อนนี้ เป็นอันว่า ฉางยางโดนประหารชีวิตไปแล้ว ด้วยระบบการปกครองที่เขาคิดค้นขึ้น

แต่ที่น่าตกใจคือ แม้ตัวเขาจะสิ้นชีพไปแล้ว เจ้าผู้ครองรัฐฉินองค์ต่อๆ มา กลับไม่มีใครยกเลิกระบบการปกครองนี้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเห็นว่ามันดีต่อผู้นำนั่นเอง ในทางประวัติศาสตร์จีน นับถือฉางยางว่าเป็นผู้ให้กำเนิดสำนักนิติธรรม 法家 Fǎ jiā (ฟาเจีย) ของจีนนั่นเอง ส่วนระบบการปกครองของฉางยาง ต่อมาก็พัฒนาขึ้นมาเป็นระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ที่ใช้ปกครองจีนสืบต่อมาอีกกว่าสองพันปี โดยราชวงศ์ชิง 清朝 Qīngcháo (ชิงเฉา) คือราชวงศ์สุดท้ายที่ใช้ระบบการปกครองแบบนี้

ส่วนเหตุการณ์ให้ม้าแยกราช ต่อมานิยมนำมาใช้เปรียบเปรยกับของสิ่งหนึ่งที่ถูกทำลายแตกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยนั่นเอง

ข้อคิดจากประโยคสภามิตินนี้

成语比喻：把完整的東西分成碎片。

成語比喻：把完整的東西分成碎片。

Chéngyǔ bǐyù: Bǎ wánzhěng de dōngxī fēnchéng suìpiàn.

เฉิงยฺหวี่ บี้ยวี่: ป่า หวานเจิ้ง เตอะ โดงซี เฟินเฉิง ชฺยเฟี้ยน

สภามิตินเปรียบว่า: ทำลายสิ่งของที่สมบูรณ์ได้อยู่แล้วให้แตกละเอียด

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสภามิตินนี้ เช่น

我的小女孩真贪玩啊！，把我的奖杯摔得五马分尸了。

我的小女孩真贪玩啊！，把我的奖杯摔得五马分尸了。

Wǒ de xiǎo nǚ'ér zhēn tān wán a, bǎ wǒ de jiǎngbēi shuāi dé wǔmǎfēnshìle.

หรวู้ เตอะ เสี่ยว หนวี เออร์ เจิน ทาน หวาน อา, ป่า หรวู้ เตอะ เจียงเปย ซวาย เตอ อู๋หม่าเฟินซือ เลอะ

เจ้าลูกสาวตัวน้อยของฉันช่างซุกซนเหลือเกิน จัดการถ้วยรางวัลของฉันเสียเลยละเลย